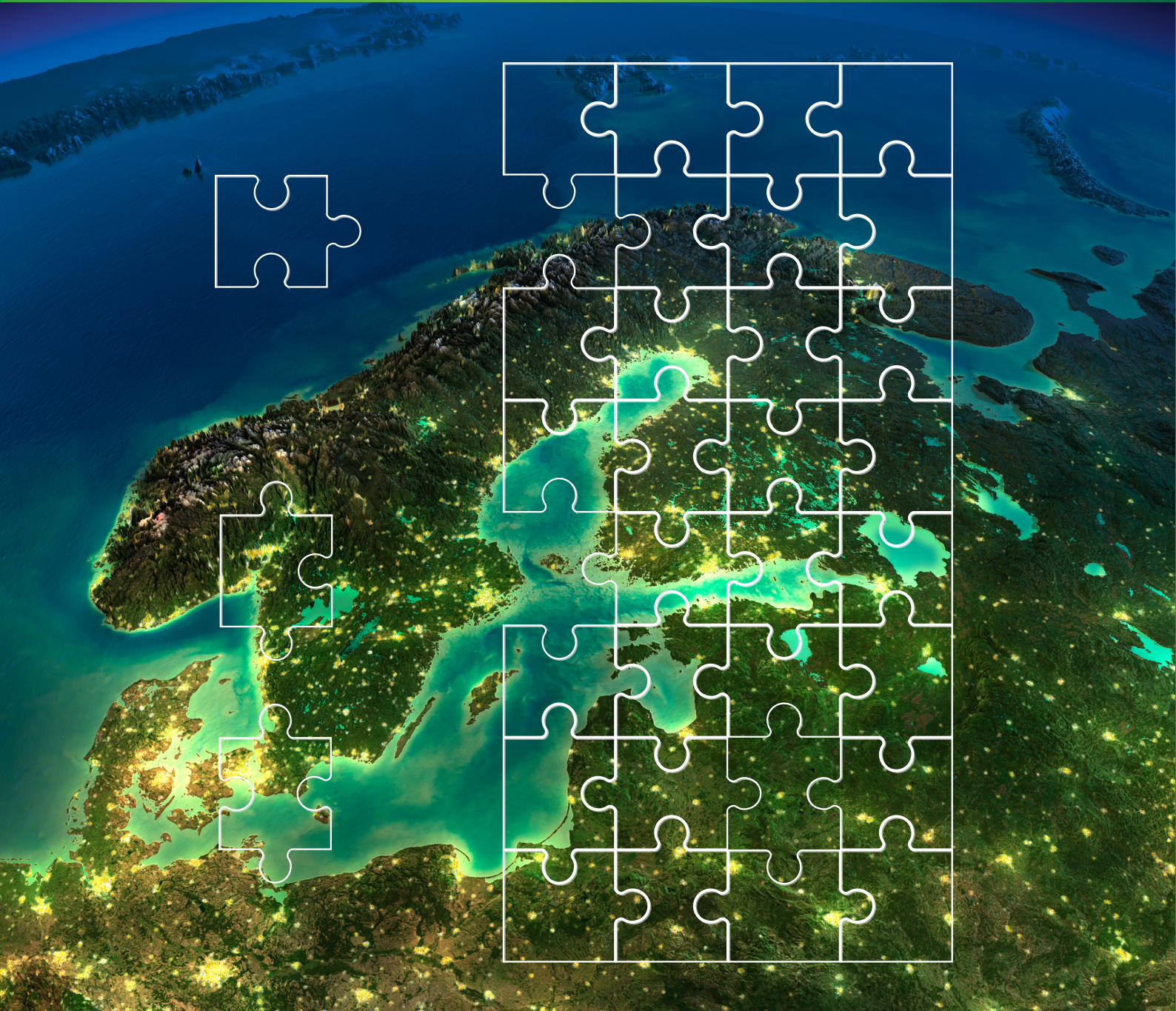

Klimathandlingsplan för framtiden

Transportföretagens förslag till den klimatpolitiska handlingsplanen

TRANSPORTFÖRETAGEN

Vad är detta?

Regeringens klimathandlingsplan är en viktig styråra för de kommande årens arbete med att minska Sveriges klimatskadliga utsläpp i linje med uppsatta mål. Transportföretagen har varit mycket aktiva i den lite drygt två år långa processen genom att ta fram och kommunicera rapporter och förslag som vi anser vara viktiga, effektiva och relevanta. Pappret du håller i din hand är ett urval av alla förslag som Transportföretagens spelat in under processen.

Vi gör inte anspråk på att vara heltäckande men vi presenterar ett antal pusselbitar som måste passa ihop för att vår sektor ska få förutsättningar att klara vår omställning med bibehållen konkurrenskraft, fortsatt lönsamhet och ekonomisk tillväxt.

Det är väldigt många som bara pratar om oss. Vi vill gärna också att ni ska prata med oss.

Inom kort kommer regeringen att presentera sin klimathandlingsplan. Det är på inget sätt en slutpunkt. Transportsektorns omställning har sedan länge påbörjats. Med regeringens klimathandlingsplan blickar vi framåt hur vår sektor ska vara lika viktig också i ett klimatneutralt Sverige senast år 2045. Dit vill vi. Dit ska vi.

Utan transporter har vi inget samhälle

Varför har vi då fokuserat på regeringens klimathandlingsplan? För oss är det självklart att transporter av gods och personer är en grundförutsättning för tillväxt, välfärd, kompetensförsörjning och möten mellan människor. Ekonomisk utveckling och en växande befolkning leder till ökade transporter över allt större avstånd.

Transporter och resor berikar våra liv och gör att vi kan ha en fungerande vardag. Kopplingen mellan transporter och ekonomisk utveckling är en grundläggande förutsättning. För att skapa tillräckliga resurser för den omfattande omställningen i samhället behövs ett växande och konkurrenskraftigt näringsliv.

En effektiv klimatpolitik möter klimat- och miljömål med starkt konkurrenskraft

Ur ett klimatperspektiv finns inga nationsgränser. Klimatutmaningen är global och där är FN:s arbete, genom bland annat IPCC, av yttersta vikt. Målet för klimatarbetet måste alltid utgå ifrån att förslag och åtgärder ska ge största möjliga minskning av klimatgasutsläpp till minsta möjliga samhällsekonomiska kostnad.

Det är därför alltid mer fördelaktigt med klimatåtgärder med så bred omfattning som möjligt. Gemensamma åtgärder på global och europeisk nivå är alltid att föredra framför nationella. Sverige måste fortsatt vara proaktivt och påverka omvärlden att implementera nödvändiga och vetenskapligt belagda åtgärder som i hög grad kan ersätta de nuvarande nationella klimatstyrmedlen.

Svensk, ambitiös klimatpolitik och genomförda åtgärder har under lång tid varit inriktad på att Sverige ska "gå före". Det är relevant men måste innebära att Sverige kan visa upp åtgärder och styrmedel som är attraktiva, effektiva och som går att exportera till andra. Sverige blir ingen förebild genom en klimatpolitik som utgår ifrån symboler, tro, moralism, skam och (vilket gäller särskilt för transportsektorn) att peka ut saker som enbart dåligt eller enbart bra.

Ett ”transportsnålt samhälle” som kringskär tillgänglighet, mobilitet, rörlighet och hämmar näringslivets konkurrenskraft är inte eftersträvansvärt eller attraktivt. Det är ett faktum att tillväxt och ökad efterfrågan på resor och transporter går att förena med lägre total klimatpåverkan. Det är genom teknik och innovationer som Sverige visar vägen och blir ett föredöme för andra länder.

EU har en ambitiös klimatpolitik med tuffa klimatmål. EU:s Fit for 55-paket med ny och reviderad lagstiftning innebär en utökad och avsevärt ambitiösare EU-gemensam klimatpolitik. Alla EU:s medlemsländer kommer nu se över och revidera sin nationella klimatpolitik, men viktigast av allt är att EU tar den globala ledartröjan i klimatarbetet.

Det är välkommet att det nu sker en översyn av Sveriges mål och insatser för att vi ska uppfylla vårt ansvar och samtidigt upprätthålla Sveriges och vår sektors konkurrenskraft.

Sverige har de mest ambitiösa EU-kraven, väl i linje med våra nationella delmål, men också ett tuffare krav på koldioxidneutralitet till år 2045. Ett stort ansvar vilar på transportsektorn, en utmaning och ansvar vi vill ha men som vi redan har tagit oss an.

Utmaningen kräver många pusselbitar som måste passa ihop

Att minska utsläppen av växthusgaser är en av transportsektorns viktigaste framtidsutmaningar. Men den som lyssnar på debatten kan få känslan att utsläppen från transporter bara ökar och ökar. Sanningen är att utsläppen minskar, och det i en allt snabbare takt. Visste du till exempel att utsläppen från transportsektorn minskat med över 30 procent sedan 2010? Och det samtidigt som transportererna ökar och fordonen blivit fler. Effektivare förbränningsmotorer med lägre bränsleförbrukning, ökad användning av hållbara biodrivmedel och elektrifiering är de främsta förklaringarna till utsläppsminskningen.

En fortsatt och snabb elektrifiering är centralt och det viktigaste tekniksiftet för energieffektivisering och minskade utsläpp. Men det krävs också insatser på fler områden för att nå framgång.

Det är många viktiga pusselbitar som måste passa ihop och komma på rätt plats – allt från infrastruktur, energiförsörjning, elektrifiering, styrmedel, kompetensförsörjning, hållbara drivmedel till konkurrenskraftigt pris och fortsatt teknikutveckling.

I denna sammanfattning tar vi upp tre områden med pusselbitar med några konkreta förslag.

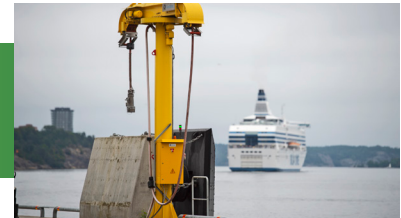

Klimatstyrmedel

- Inför ett nytt skattesystem för framtidens tysta och utsläppsfria vägtrafik och transporter
- Gör en total översyn av befintliga nationella styrmedel utifrån EU:s Fit-For-55-paket
- Ersätt koldioxidskatten med ett europeiskt och nationellt utsläppshandelssystem
- Slop flygskatten och se över flygets totala ekonomi och kostnader för flygets omställning
- Sänk energiskatten på el
- Ställ krav på klimatanpassningar i offentliga upphandlingar
- Utforma en effektiv och långsiktig skrotningspremie för personbilar

2 Elektrifiering och hållbara drivmedel

- Förstärk stöden till laddning för tunga fordon
- Utse en nationellt samordnade myndighet för ladd- och vätgasinfrastuktur
- Sätt mål för genomsnittstid av utbyggnad i lokala nät
- Inför ett investeringsstöd till elanslutning för fartyg i hamn
- Undanta hamnar från krav på nätkoncession i syfte att stimulera egenproducerad el
- Skattebefria biogasen
- Ställ krav på fossilfritt flygbränsle för statens tjänsteresor och för flyglinjer med trafikplikt
- Utveckla en konkurrenskraftig reduktionsplikt utifrån kraven i EU:s förnybarhetsdirektiv
- Stötta aktörer som utvecklar produktion av fossilfria flyg- och sjöfartsbränslen

3 Transportinfrastruktur och fordon

- Inför ett generöst och långsiktigt investeringsstöd för tunga eldrivna lastbilar
- Förläng investeringsstödet för lätta ellastbilar till 2027
- Inför en klimatpremie för fossilfria fartyg
- Långsiktigt finansierad underhållsplan för infrastrukturen som halverar underhållsskulden till 2030
- Bygg bort flaskhalsar och kapacitetsbrister i väg- och järnvägssystemet
- Bygg ut anslutning av kollektivtrafik till flygplatser
- Öka tempot för uppgradering av infrastruktur som klarar 74 tons lastbilar
- Fortsätt implementeringen av vägnät för 34,5 meters lastbilar
- Tillåt upp till 4,25 ton på B-körkort för fordon som drivs på el, vätgas eller biogas
- Förbered det svenska undre luftrummet för drönartrafik
- Satsa på kapacitetsstarka bussystem (BRT) i kollektivtrafiken

December 2023

Transportföretagen

Box 5384, 102 49 Stockholm, **Besöksadress** Storgatan 19, **Tei** 08 762 71 00
naringspolitik@transportforetagen.se, transportforetagen.se

TRANSPORTFÖRETAGEN